

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

VIENYBĖ

The Oldest Lithuanian Newspaper in the World

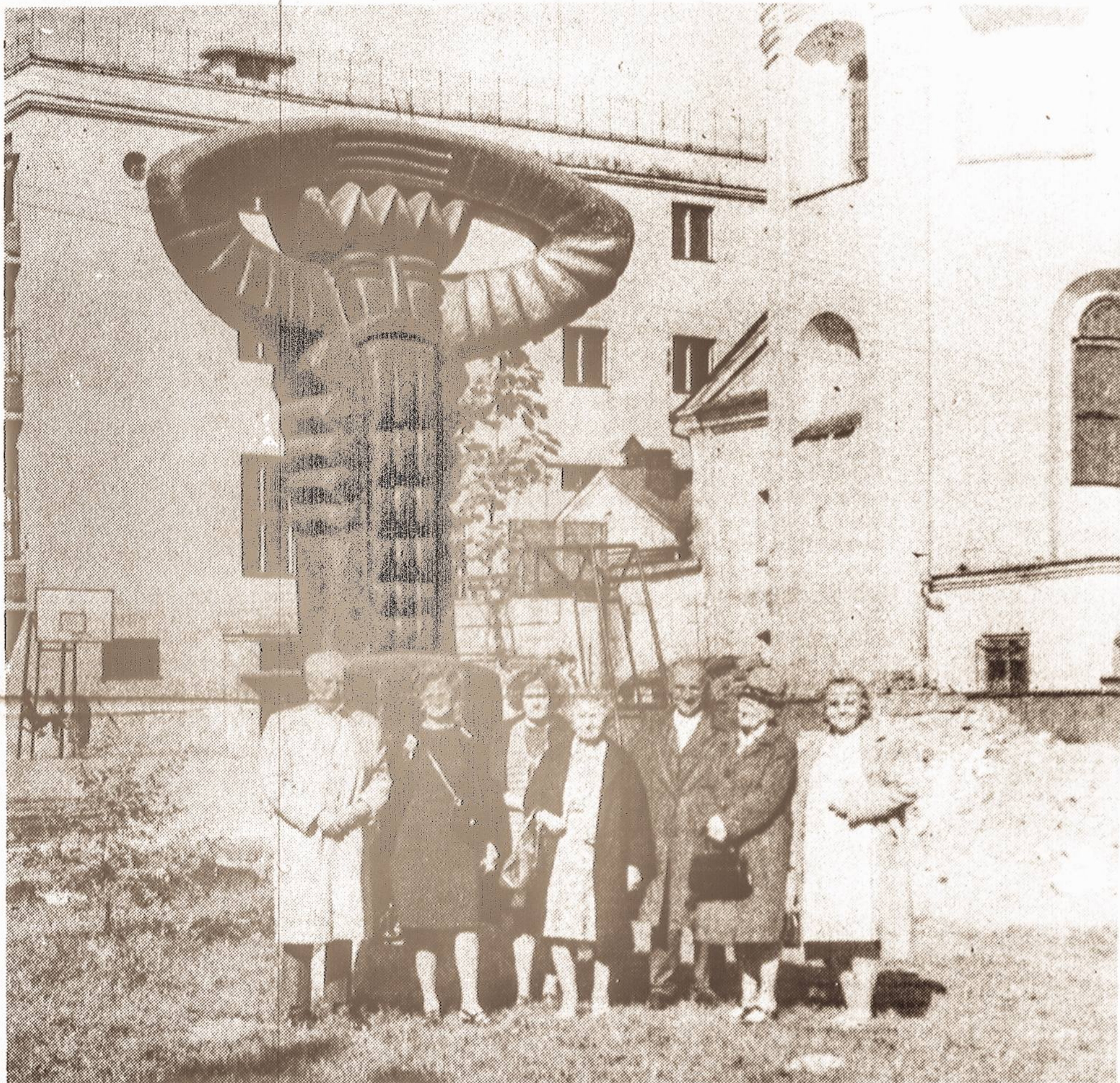
85 M. 17 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1971 M. SPALIO (OCTOBER) 29 D.

Telephone:
APplegate 7-257

KAINA 30 C.

Kauno senamiestyje prie Perkūno paminklo, pastatyto tarp Vytauto bažnyčios ir Perkūno namų dešinėje. Prie paminklo stovi brooklynietis Domas Klinga, Mary Krasnis iš E. Quogue, N. Y., Rasa Neverauskienė-Bunkartaitė iš Kauno, Michalina Baronienė iš Chicagos, Valė Bunkartienė iš Kauno ir Bernotienė iš Kapsuko.

J. Valaičio nuotrauka

Lietuvių Bendruomenės užsimojimai

Spalio 16-17 dienomis Chicagoje aptarti Lietuvių bendruomenės reikalai; kaip pagyvinti veiklą. Numatyta lankyti apylinkes, daugiau talkinti švietimo tarybai, gelbėti lituanistinėms mokykloms ir jaunimo organizacijoms, globoti Pasaulio lietuvių archyvą, daugiau talkinti Lietuvių Fondui.

Nagrinėti spaudoje atsiliepimai apie veiklą, Kultūros fondą, jo ateitį. Kalbėta apie IV tautinių šokių šventę, panagrinėtas II Pasaulinis lietuvių jaunimo kongresas. Padiskutuota net įstatų keitimas ir santykiai su ALTu.

Spaudos darbuotojų suvažiavimo atgaršiai išnagrinėti smulkiau.

Nutarta ruošti kultūrinis seminaras, pagerbti rašytoją De-

troite ir ruošti teatro festivalį Chicagoje. Dar numatyta ruošti kultūrinius, politinius ir informacinius seminarus.

Domėtasi numatomu Ethnic Heritage įstatymo Amerikoje pravedimu.

Bet svarbių svarbiausia, kaip ir visiems - lėšų veiklai telkimas.

Dalyvavo: JAV LB tarybos pirmininkas Vytautas Kamantas, sekretorius Vaclovas Kleiza, vicepirmininkai - dr. Edmundas Lenkauskas ir dr. Antanas Razma, JAV LB Centro v-bos pirmininkas Vytautas Volertas ir PLB v-bos pirm. Stasys Barzdukas.

Kiek daug dėmesio, atrodo, kreipta Pasaulio lietuvių archyvui. Už jį atsakinga Amerikos

lietuvių bendruomenė. Ir jai išlaikyti teks rinkti aukų. PLA globos JAV LB Kultūros fondo pirmininkas Anatolijus Kairys. Šiuo metu archyvas yra Chicagoje Tėvų jėzuitų patalpose. Jo direktorium istorikas Vincentas Liulevičius.

Švietimo tarybai vadovauja mokytojas Jonas Kavaliūnas. - Iš pranešimų paaiškėjo, kad per kelis metus lituanistinėms mokykloms išleista 30 leidinių, šiuo metu ruošiami dar nauji.

Finansų komisija įpareigota išstudijuoti ir pagyvinti solidarumo mokesčių surinkimą. Galutinam sprendimui rekomendacijos turės perduoti JAV LB tarybai iki Naujų metų.

Tęsiama 12 psl.

Jungtinėse Tautose

Stasys Lozoraitis, Nepriklausomos Lietuvos diplomatinis sefas, Jungtinių Tautų pirmininkui atsiuntė raštą, kuriame nurodo, kad kiekvienai tautai, didelei ir mažai, galingai ir silpnai, reikia JT moralinės paramos. Prašo neišskirti Lietuvos, suteikiant paramos. Primena, kad Lietuva yra netekusi nepriklausomybės.

Patyrus kaip dabar Jungtinėse Tautose jos nariai balsavo priimdami komunistinę Kiniją (800 milijonų valstybę) į Jungt. Tautas, išmesdami Tautinės Kinijos įvairiautės Kinijos - Taiwan atstovybę, galima laukti, kad Jungtinės jau bus linkusios priimti Tarybinės Lietuvos atstovybę, kokią turi Rusijos, Ukrainos, Baltarusijos respublikos Jungtinėse Tautose...

Sekantiems metams Jungtinės Tautos nustatė biudžetą 215 milijonų dolerių sumai. Tai 20-čia milijonų dolerių daugiau negu šių metų biudžetas. Šiandien Jungtinės Tautos algas savo tarnautojams jau moka iš pasiskolintųjų 15-kos milijonų dolerių!

Daugiau trečdalis, būtent 33% Jungtinėms Tautoms išlaikyti išlaidų iki šiol mokėjo JAV. Bet dabar padėtis gali pasikeisti. JT valstybių delegacijoms nubalsavus Tautinė Kinija išmestą iš JT, kelios dešimtys Amerikos senatorių ruošiasi paveikti Kongresą, kad jis nutartų sumažinti Amerikos įnašą pasaulinei organizacijai, o balsavusioms prieš Amerikos įnešimą valstybėms - sumažinti, ar visai finansinę paramą atimti...

Jungtinėse Tautose daug vilties dedama į būsimąjį Amerikos prezidento vizitą Kinijoje, kuriam jo pasiuntinys Kissenger daugiau savaitę praleido Kinijoje ir su vadovybe sutvarkė darbotvarkę. Nemažiau vilčių dedama ir iš Prezidento Nixon vizito Maskvoje.

REIKIA GELBETI MŪSŲ CIVILIZACIJĄ

Iš istorijai žinomų sugriuvusių 23 civilizacijų, 19 jų žlugo dėl supuvimo viduje.

Britų istorikas dr. Clark sako, kad mūsų civilizacijai išgelbėti beliko tik vienas kelias - šviesti žmones, lengvinti jiems sąlygas pasiekti mokslo, kad jie logingiau galvotų ir mažiau darytų klaidų ir nevykusių nuosprendžių.

OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN THE WORLD
was established in 1886 by Juozas J. Paukstys in Plymouth, Pa. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. 11201.

VIENYBĖ co-owners are: Valerie Tysliava and Joseph N. Tysliava. It is published bi-weekly by Valerie Tysliava, Ann Vaivada and Jonas Valaitis. Editor: Jonas Valaitis, Managing Editor: Valerie Tysliava; Senior Editor: Vytautas Sirvydas; English Editor: Demie Jonaitis; Contributing Editors: Prane Lapiene, Juozas Kreivenas, Edvardas Sulaitis, Vytautas Zatorius.

SUBSCRIPTION RATES: \$7.00 for one year. Advertising rates on application. All rights reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. Editorial and Administrative Offices located at 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207. Tel.: APplegate 7-7257.

mes

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Antrojo pasaulinio karo pabaiga Lietuvai nesugrąžino to ką Pirmasis pasaulinis karas davė - nepriklausomybės. Tėvynę mylinčiam užsienio lietuviui užkrovė gyventi istorijos laikotarpį, kuriame, kaip Becketo Belaukint Godoto dramos veikale: "Scenoje nuobodus laukimas: niekas neišeina, niekas nenuėina."

Gal būtų, panašiomis nuotaikomis dabar ir visas pasaulis gyvena: . . . visi laukia geršnio rytojaus, nežinodami, ar jo besulauks. Viršūnės netikros Maskvoje, europiečiai netikri Europos ateičia, amerikiečiai abejoja apie savo Ameriką. . . Visi žiūri į sceną ir laukia.

Amerikos lietuvių gyvenimo scenoje tas pats: kelionės į Washingtoną, pasimatymai su mažais pareigūnais, kaip pas Becketą Belaukint Godoto - santykių su tauta - sausmedis scenos viduryje, kuris buvo bepradedęs gyvybę žaliuoti, bet, rodos, dabar jau vėl džiušta. . .

* * * *

Vienybės pasiūlytu keliu pradėjusi eiti Bendruomenė sausio mėn. posėdy jau apsisprendė dalyvauti Lietuvą laisvinti politiniame darbe. Ji jau palaipsniui darbuojasi kryptimi paleisti į pensiją VLIKą ir ALTą, nes pirmasis teliko pasaulyje nepriklausomos Lietuvos mirusiųjų partijų neveiklumo aidu, o antrame - nebeliko nė senuosiose lietuviuose tos giliosios patriotinės dvasios.

Ir Bendruomenė mins tuos pačius kelius į Washingtoną, būdama "pressure group" - sociologiniu atžvilgiu, spausti Amerikos politines ir visuomenės viršūnes, kad jos ir toliau nepripažintų Lietuvos įjungimo į Tarybų Sąjungą.

Tikroji laisvės kova, po senovei, kaip prof. M. Biržiška sakė, vyks tik Lietuvoje, nes ten tautos kamienas, gyvenęs sąlygose, kurių - nori ar nenori.

Lietuva gi turi įvairių priemonių vykusiai prieš gyvenimo neigiamybės kovoti. Jie tik nenori, kad mes jiems kenktume.

* * * *

Nuvykęs į Vokietiją vadovauti (kaip kasmet) tarybinių studijų vasariniam kursui Muenchene Oklahoma universiteto tarybinių studijų centro vedėjas prof. V. S. Vardys skaitė paskaitą "Lietuva ir išeivija" Vokietijoje kasmet sušaukiamai Lietuviškųjų studijų savaitei, aiškiai pareiškė, kad lietuvių išeivių daugumos mintyje, (tur būtų, turėjo "naujuosius", ne "senuosius" Amerikos lietuvių?)

(Tęsiama 9 pusl.)

Girnakalis

IŠ KAIRĖS IR IŠ DEŠINĖS

DANTIES GYDYMAS
UŽKALBĖJIMU

Dabar, jei kam suskauda danti, eina pas dantų gydytoją, bet seniau žmonės ieškodavo ne gydytojų, o burtininkų užkalbėtojų.

Turiu atkreipti dėmesį, kad ir dabar kai kuri mūsų spauda verčiasi politiniais užkalbėjimais. Štai vienas užkalbėjimo pavyzdys. Rašo Pov. Dirkis laikrašty "Laisvoji Lietuva", o straipsnis vadinasi "Vilniaus Dienos proga" (talpiname fotokopiją, iš kurios matosi ir laikraščio nerūpestingumas, nesiskaitymas su lietuvių kalbos rašyba ir t. t.):

POVILAS DIRKIS

Kokie laikai bebūtų, Spalio mėnuo lietuvių tautai dar ilgus amžius primins tą atkaklią kovą dėl Vilniaus laisvės, taip gražiai išreikštam šūkuje: "Mes be Vilniaus nenurimsim!" Užsispyrimas atvaduoti pavergtą Vilnių lietuvių tautinei sąmonei, tik ką atgavus laisvę tautai, turėjo nepaprastai didžiai vertingos įtakos suformavimui kovojančio lietuvių tipo, susikristalizavimui atgimusios tautos patriotizmui.

Šiandieną, kada tauta pateko į pačią didžiausią nelaimę, savosios istorijos bėgyje, atseit, neteko savosios laisvės ir nepriklausomybės, toji užsispyrusios kovą laimėti tautos savybė itin reikšminga šių dienų mūsų laisvės kovai. Ir šiandien visų lietuvių tautinė pareiga tą atkaklų užsispyrimą praplėsti be jokių ginčų tarpe savęs ir visa valia, visomis jėgomis kovoti, vadovaujantis nauju, tik ką neseniai sukurtu šūkiu - "Mes be laisvės Tautai nenurimsim!"

Aš manau, kad netektų net ir klausiti dėlko? O dėlto, kad ten likęs mūsų brolis, sesuo, tėvai, giminės, draugai neša ne tik sunkiausią vergijos našumą, bet ir kovoja moraliai dėl tautos gyvybės išlaikymo. Ir dar kas labai svarbu, kad tautai atimta teisė net ir moraliai galvoti. Už ją galvoja Kremliaus satragai, o jų įsakymus nelaimingai tautai šaukte šaukia išsigimėliai, liepdami esamoje vergijoje džiaugtis.

Tik pagalvokime, kad pasaulis dar nėra pergyvenęs tokio žmonijos išniekinimo, kokį neša XX amžiuje komunistų sistema Lietuvoje.

Kol pavergtoje Lietuvoje mūsų broliams ir sesėms yra užčiauptos lūpos ir surištos rankos, tai mūsų, esančių laisvėje, šventa pareiga už juos kalbėti bet kokia proga. Minint VILNIAUS DIENĄ, kaip tiksliai gera proga kelti vadavimo ir laisvinimo klausimą, primenant ir Vilniaus savinimąsi lenkais. Mat, lenkų propagandistai nepaliauną įvairiomis progomis: susirinkimuose, suvažiavimuose ir spaudoje šaukti, kad Vilnius turi būti prijungtas prie Lenkijos, nes tas miestas yra buvęs jų kultūros centras ir kad jis, kurį laiką, priklausė Lenkijai. Tačiau reikšdami pretenzijas į Vilnių, niekad neprimena kokiū būdu ir prie kokių aplinkybių Vilnius buvo jų. Jie to nenori prisiminti, nes Vilniaus žaizda lietuvių tautoje yra giliai įsmigusi ir jos pėdsakai sunkiai ištrinami. Tai SPALIO 9 d. Šiandien mums kur kas svarbiau, tą datą prisimenant supras

ti ir įvertinti Vilniaus krašto lietuvių nuopelnus kovoje su okupantu. Minėdami VILNIAUS DIENĄ tuom pa gerbsime kovojančio lietuvių atkaklumą, ypač giliai pagerbsime Vilniaus krašto lietuvių sudėtas aukas siekiant laisvės, pasiryždami šiandieną, kad mes tikrai nenurimsime ir nepavargšime kovoje dėl savosios tautos laisvės ir ją laimėsime vadovaudamiesi nauju tautai šūku: "Mes be laisvės savai tautai nenurimsim!"

Tebūna šis šūkis mūsų darbų skatintojas ir tebūna jis mums gyvenimo kelrodis. Mes esame kovojanti tautos dalis, mes esame šaukliai, kurie laisvajam pasauliui šaukia - Lietuvių tauta siekia laisvės!

Kagi, straipsnis gražus - pilna kilnių jausmų apie tėvynę, apie laisvę, apie Vilnių. Šūkliai skambūs ir karingi: "Mes esame kovojanti tautos dalis, mes esame šaukliai. . ."

Tikrovė tokia. Kartą susitiko trys ubagai - vienas kurčias, kitas aklas, o trečias be kojos. Kurčiasis ir sako:

- Girdėjau, bus karas!

Aklasis paabejojo:

- Tai dar pamatysim!

O bekojis sutiko su likimu:

- Jei reikės, tai ir eisim. . .

Tai ir mūsų laikraščiuose panašiai: kovosim (nors jau seniai esame pensininkai), esame šaukliai (bet kas mus girdi!), nenurimsim (bet jau užmiršo, kaip prieš ketvirtį amžiaus tėvynę baillai kaip kūdikiai paliko). O politiškai šauklis tiek naivus, kad nesupranta - mūsų reali atrama Vilniaus klausimu tebėra tik Tarybų Sąjunga. Jei kada išvaduosime tėvynę, tai drauge bus išvaduotas ir Vilniaus klausimas. Girdit - po visus kraštus žvanga mums lenkų ruošiami pančiai! Kas vakaruose pripažino Lietuvai 1939 metais atgautą Vilnių?

Tiek, kiek kurčias ubagas girdėjo, kiek akklasis tikisi pamatyti, kiek bekojis ryžtasi į karą žygiuoti, tiek verti ir mūsų šaukliai su savo kurčiu, aklu ir luožu patriotizmu.

O iš tikrųjų išeivijoje būtina ir kovoti. Bet visų pirma reikia geral apsvarstyti šauksmų ir kovų efektus. Jei vaizduojame šauklus, tai turime žinoti, kas mūsų balsą girdi. Jei traukiam į kovą, tai kokiuose frontuose jaučiamas tų kovų efektas?

Tuo tarpu nereikia savęs apgaudinėti, būk kovojame. Nereikia apsigaudinėti, būk kas kažkur girdi mūsų šauksmą ir ateis mūsų gelbėti. Mūsų situacija labai bloga ir turi tendencijų toliau vis dar labiau blogėti.

Labai galimas daktas, kad Vidurio Europoje bus naujų chaotiškų laikų ir susidarys naujas politinis susigrupavimas. Žmonijos gyvenime daug kas siekė būti amžinu, bet dar niekam nepavyko. Labai galimas daktas, ir Tarybų Sąjunga praeis, kaip ir viskas praeina. Tokiu atveju daugiau laimės tas, kas bus pasirėngęs. Ar yra galimybė, kad mūsų išeivijos "šaukliai" ir "kovotojai" su savo spauda ir dabartinėmis veikimo formomis bus kada lietuvių tautai naudingi? Ar išeivijoje ruošiamas atsakymas bent į vieną klausimą? Ne! Bet už tai su besaikiu įkyrumu liejami saldaus patriotizmo įsmaimai. Deja, čia tėra kažkas skystesnio net ir už vandenį.

S. Narkėliūnaitės nuotrauka

SLA CENTRO VALDYBA ir New Yorko - New Jersey V-jo apskrities bei kuopų vadovybė pasitarime centro patalpose New Yorke, kaip iškilmingiau pasiruošti SLA 85 metų jubiliejiniam Seimui, kuris įvyks 1972 m. birželio 26-30, Miami, Fla.

Iš kairės į dešinę sėdi: Brooklyno 38 kp. vicepirm. Mačys, Vienybės red. ir V apskr. sekretorius Jonas Valaitis, SLA prezidentas Povilas Dargis, SLA Moterų k. atstovė Ona Biežienė iš Chicagos, SLA išdo globėjai Josephine Miller ir adv. St. Bredes. Antroj eilėj stovi: V-to apskr. pirm. A. Diržys, A. Kiaunė iš New Yorko, Gruzdyš iš Philadelphijos, Mrs. Gustus iš New Jersey, Bronė Spūdienė iš Woodhaven, N. Y., SLA sekr. dr. Algirdas Budreckis, SLA vajuje daugiausia narių prirašęs Susivienijimui M. Klimas iš Brockton, Mass., SLA išdininė Euphrosine Mikužiūtė, SLA daktaras-kvotėjas dr. S. Biežis, SLA vicepirm. A. Chaplikas iš Bostono, V. Jurgėla iš Brooklyno.

STEBĖTOJO PASTABOS

Lietuvos universiteto 1925 m. Kaune išleistame veikalė Tauta ir Zodis užrašyta liaudies patarlė: "Ir višta pučiasi, savo gūžtojų tupėdama". Bet pūstis negali tas Amerikos lietuvis, kuris, nors savo gūžtoje tupi, bet neprenumeruoja (ir prenumeratos neužmoka) nei vienam Amerikos lietuvių laikraščiu! Kiekvienas mūsų laikraštis turi tokių. Turi jų ir Vienybė.

Iš Lietuvos atsineštas Lietuvos Atgimimo sąjūdis Chicagoje mini 25 metų savo organo Laisvoji Lietuva sukaktį (pradėta leisti Vokietijos Memmingene, 1946 m.). Redakcija pareiškia: "Mums brangiausias žodis yra nepriklausomybė." Deja, šis žodis pas ją dažnai reiškiasi nepriklausomybę nuo žurnalizmo etikos. . . .

XVIII-tai Lietuviškųjų studijų savaitėi Vokietijoje, dr. A. Gerutis, redaktorius veikalo anglų kalba "Lithuania-700 Years", paskaitoje aiškino sovietinimo ir rusinimo padarinius Lietuvoje. Sovietinimas esąs kitas pavidalas carų imperialistinio siekimo palaikyti Baltijos kraštus imperijoje, o rusinimas, taip pat, turįs tą patį siekį, ir bolševikai čia varą seną carų politiką. Todėl dr. Gerutis nieko naujo nepasakė, tik pareiškė viltį, kad tauta Lietuvoje, ypač jaunimas, randa tinkamų priemonių vykusiai prieš rusinimą atsilaikyti ir laimėti.

VIENYBĖ, 1971 m. spalio 29 d.

Maskvoje paskelbta statistika sako, Lietuvoje karvių dabar yra trečdaliu daugiau negu 1939 m. (nepriklausomos Lietuvos laiku), tik dabar jų esą mėšai daugiau, negu melžiamų. Idomu, veik pusė melžiamųjų ne kolchozuose, bet privatinėse rankose. Kiaulių iš trijų, dvi "komunistinės", viena "kapitalistinė" (reiškia, priklauso privatinėi nuosavybei).

V. Natkevičius Vokietijoje apžvelgė mūsų poezijos šio šimtmečio kelius ir rado, kad poetai gan griežtai prisilaikydavę gyvenimo. Maironis ir jo karta, pavyzdžiui, dainavo tautinį atgimimą, Putinas ir Sruoga nepriklausomybės laikus, užsienyje apsigyvenę Brazdžionis ir Nagys tėvynės netekimą, o patys jauniausieji (kaip Mekas) praradę šaknis Lietuvoje ir jų dar neleidę Amerikoje, ne tik nedainuoja apie tautą ar visuomenę, bet ir apie save pačius nemoką gražiai padainuoti. . . .

BALFas praneša, kad rugpjūt mėn. turėta pajamų \$11,107.95, išlaidų \$10,988.18. Į Lietuvą pasiųsta 18 siuntinių \$2,075; rugsėjo mėn. 24 siuntiniai už \$3,050 (vieną už \$150 į Sibirą).

Daugiausia aukų tą mėnesį gauta iš Philadelphijos skyriaus (\$1,500), Providence, R. I. sekė su \$750. Šioje kolonijoje gyvena BALF pirmininkas kun. V. Martinkus.

Iš Vienybės puslapių

1904 METAI

Nr. 4: "Aušros" Draugija, susiorganizavusi 1901, jau surinko \$808.82, iš kurių \$421.24 išmokėta moksleivių stipendijoms Europoje.

* Pradėta agitacija į Ameriką atvežti rašytoją A. Vištalių, kuris tebėra beprotnamyje Argentinoje.

Nr. 7: Kun. Dembskis išspausdino papos Leo 13-tojo planą apie organizavimą "krikščioniškosios demokratijos" ir įspėja, lietuvius, kad ta partija bus Lietuvai pavojinga.

Vasario 17 d. New Yorke mirė Stasys Malevskis, mokytojas, kultūrininkas ir buvęs "Naujos Gadynes" redaktorius.

Nr. 9: likusius pinigų \$285.00 nuo liet. skyriaus Paryžiaus Parodos visuotinu balsavimu nutarta atiduoti Daumantui, to skyriaus organizatoriui.

Gegužės 26 d. Shenandoah įvyko SLA 19-tas seimas, su 86 delegatais. Valdybon išrinkta: prez. J. Tarella; sekr. T. Astramskas; išd. T. Paukštis. Narių turi 4218.

Nr. 13: Tulas Dambrasas išmetinėja ant kun. Miluko, kad jis surinkęs \$1,645 vysk. Valančiaus raštams išleisti, bet neišleidęs. (buvo keletas raštų išleista, bet menki).

Birželio 5 d. Philadelphijoje įvyko Lietuvių Laisvamanių Susivie-

nijimo 5-tas seimas, su 15 delegatų. Valdybon išrinkta: prez. K. Balčiūnas; sekr. Kun. V. Dembskis; išd. dr. J. Šliupas.

Rugpjūčio 1 d. dr. J. Šliupas viešai atsisako važiuoti į darbininkų kongresą Europoje, dėl Amerikoje kilusių tam tikrų nesusipratimų.

Nr. 34: valdžios apskaičiavimu 1903 metais į Ameriką atkeliavo 14,432 lietuvių.

Nr. 39: Brooklyne pradėjo eiti laikraštis "Spindulys".

* Per visus metus Vienybėje lietuvininkų ėjo diskusijos apie suorganizavimą Lietuvių Socialistų Partijos Amerikoje.

Lapkričio 27 d. pasibaigė TMD centro komiteto rinkimai. Išrinkta: prez. M. Paltanavičius; išd. J. Naujokas; lit. kom. F. Matulaitis ir V. Šliakys. Išde - \$500.00.

1905 METAI

Sausio 1 d. TMD turi 1004 narius. Nuo Draugijos įsikūrimo įplaukė \$3,807.36 ir išleista 12 knygų, viso 50,000 egz.

* Kunigai įkūrė "Katalikišką Tiesos Draugystę", kuri "sūdyt visus tuos žmones ir raštus, kurie tikėjimą niekins".

* Nuo birželio mėn. 1903 m. iki birželio mėn. 1904 m. Amerikon atvyko 12,780 lietuvių. Jų tarpe 8,854 vyrų, 3,986 moterų.

LIETUVIAI PASAULYJE

DAIL. ANASTAZIJOS ir Antano Tamošaičių iš Kanados dailės darbų paroda bostone nuo spalio 13 iki lapkričio 13 vyks miesto valdybos salėje. Lankyti galima nuo 10 v. r. iki 4 val. p.p. Rengia Bostono skaučių židinys. Moterys turinčios Tamošaitienės nuostaus tautinius rūbus kviečiamos parodoje dalyvauti pasipuošusias tais kostiumais.

JONAS KASELIŪNAS, Bogota, Columbijoje ruošia veikalą jį pavadindamas "Lietuvių buitės katalikybėje. Jau turi surinkęs 672 straipsnius. Kai surinks pusę milijono žodžių, pradės spausdinti.

VYTAUTAS VEBELIŪNAS praneša, kad pardavus Colonial Acres apartamentus Indianapolis, Ind. už \$2,720,000 pelno Lietuvai likę \$380.00.

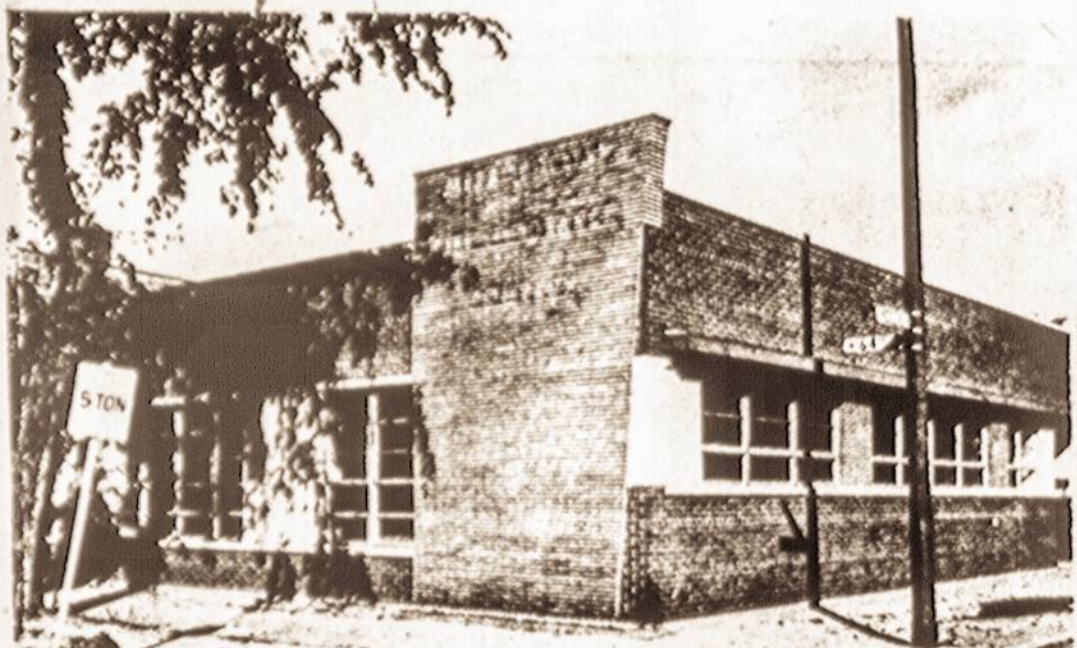
KOMP. DARIUS LAPINSKAS su žmona Stuttgart, Vokietijoje plokštelėse įrašė vaikams pasakų ir dainų. Grįždami į JAV, Lapinska susistojo Londone. Ten praleido savaitę laiko. Jis domėjosi anglų avagardinu teatru.

J. GLEMŽA Stuttgart, Vokietijoje ruošiasi išleisti veikalą apie Lietuvos žemės ūkio gamybinę kooperaciją Nepriklausomoje Lietuvoje 1920 - 1940. Spausdina Nida Londone.

LAIMA SVEGŽDAITĖ Toronte rinkimuose buvo kandidatė prieš populiarią valdžios kritiką dr. Shulman. Nors lietuvaitė pralaimėjo, bet gavo 4,284 balsus.

LENKIJOS LIETUVIŲ tautinių šokių ir dainų ansamblis Vilnelė, Vroclave, bė savo kolonijos, dalyvavo Punske, Vidugiriuose, Jodeliškėse, Aradnikuose ir kitose Lietuvos apgyventose vietovėse. Vroclave Lietuvos seklyčioje rodyti filmai iš Lietuvos.

JAUNIMO KONGRESE JAV 1972 metais, ruošiasi dalyvauti grupės iš Venezuelos - Nijolė Kukanauzaitė, iš Australijos - J. Neverauskas, iš Didž. Britanijos - A. Gasiūnas, iš Brazilijos - Milda Černiauskaitė, Irena Skurkevičiūtė, Liucija Jodelytė, Verutė Aleknavičiūtė, Ant. Aleknavičius, kun. Pr. Gavėnas ir pirmininkas Arūnas Steponaitis.

TURI PASTOGE. - Chicagos tautininkų namai prie Kedzie ir 64-tos gatvių kampo oficialiai atidaryti spalio 16 d. su iskilmingu banketu. Pastatas kainavo \$67,000, remontas - \$20,000. Namu valdybos pirmininkas yra J. Jurkunas. Sale talpina maždaug 220 žmonių. Įrengimas puosnus.

CARPENTER

CABINET MAKER

CUSTOM BUILT

CABINETS

- BOOKCASES
- ANTIQUE REPAIRING
- FORMICA WORK SPECIALISTS

AUGUST VILENIŠKIS
119-20 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y.

VIRGINIA 7-5760

SLA Centre Pildomoji Taryba ir Penktosios Apskritis veikėjai pagerbė Miką Klimą iš Brockton, Mass. už prirašymą į SLA daugiausia narių, taip pat dr. Steponą ir Oną Biežius, 50 metų vedybinės sukakties proga. Biežiai pareiškė: "Norime, kad SLA nariai kuo ilgiausiai gyventų, nes sulaukę 96 m. amžiaus nariai atleidžiami nuo mokesčių". Dr. Biežis yra SLA Doktoras-Kvotėjas.

S. Narkėliūnaitės nuotrauka

Ekskursijos į Lietuvą 1972 m.

Walter Rask-Rasčiauskas jau 11 metų organizuoja grupes į Lietuvą ir jo rengtos ekskursijos vyksta sklandžiai ir tvarkingai. Šią vasarą American Travel Service Bureau vežė 6 grupes į Lietuvą. Dėl vėlyvo užsiregistravimo ne visus galėjome prijungti, nes trūko vietų. Norėdami patenkinti didesnę skaičių Lietuvos 1972 metais, turime užplanavę net 10 ekskursijų. Galėsite pasirinkti patogiausią išvykimo datą, kuri geriausiai atitiks Jūsų atostogų laikui. Ekskursijos bus nuo 17 iki 21 dienų. Bus galima prisijungti Chicagoje, New York'e ar Montrealyje.

Planuokite iš anksto, registruokites jau dabar.

INFORMACIJŲ KREIPKITĖS:

American Travel Service Bureau

9727 SOUTH WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS 60643

WALTER RASK, PRESIDENT

TELEPHONE 238-9787

Taip pat sudarome iškvietimus giminių apsilankymui Amerikoje; suteikiame informacijas kelionių reikalais į visus pasaulio kraštus; parūpiname bilietus ir reikalingas visas.

LIETUVIAI CHICAGOJE

INŽ. BRONIUS NAINYS, JAV LB narys prez. Nixon pakviestas į Baltųjų Rūmų konferenciją, kurioje bus svarstomi amžiumi pažengusiųjų socialinio aprūpinimo reikalai. Konferencija prasidės lapkr. 28 ir tęsis iki gruodžio 2.

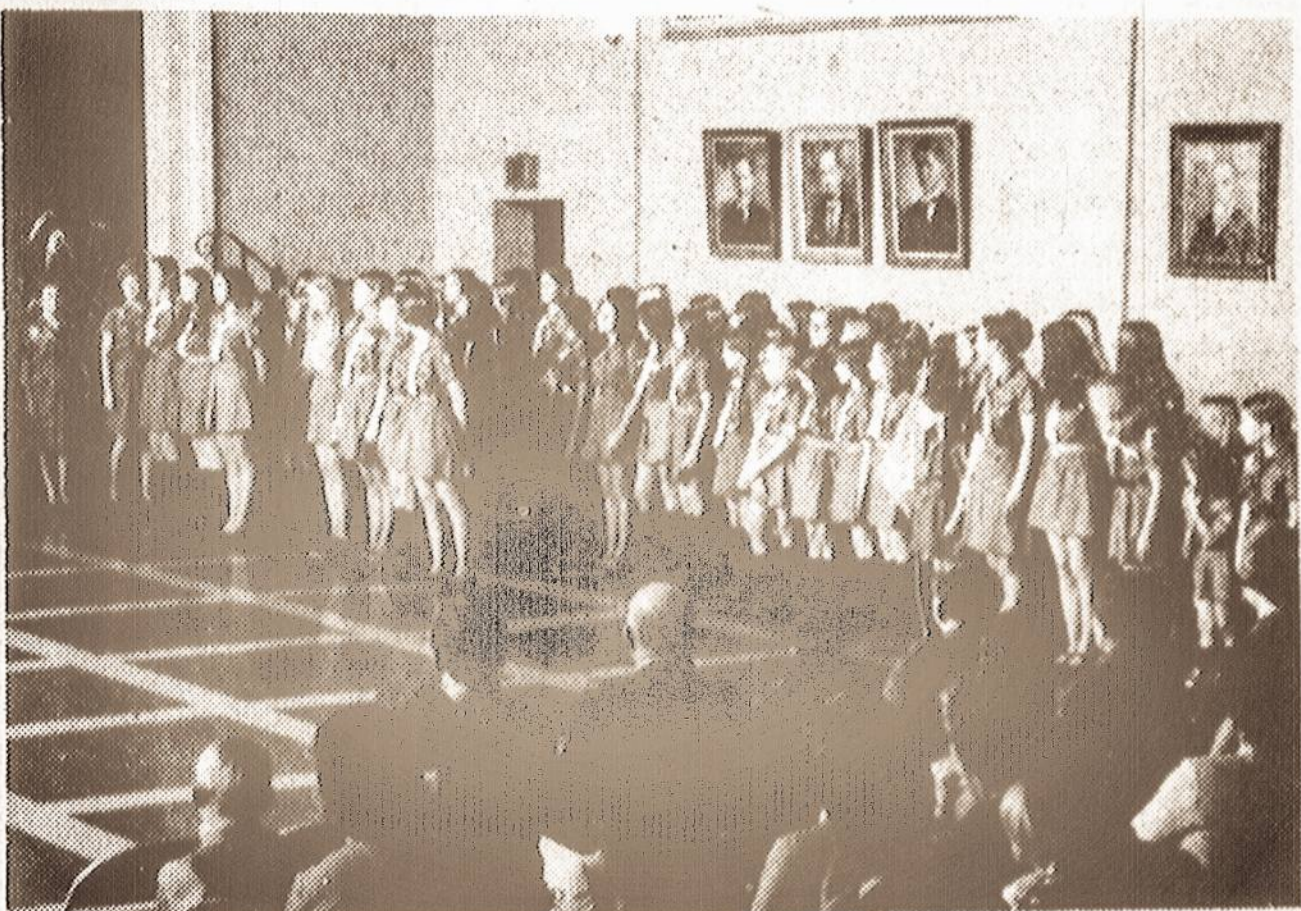
JOHN G. EVANS, JR. vadovauja Lietuvių foto archyvo fotografijų ir skaidrių konkursui. Norintieji dalyvauti tesikreipia adresu: 6845 South Western Ave., Chicago, Ill. 60636.

DAIL. V. PETRAVIČIUS šį sezoną dėsto tapybą, grafiką, kompoziciją, keramiką ir piešimą Chicago parkų distrikto švietimo programos mokyklose. Kursas veiks nuo lapkr. 1. Kursai nemokami.

ILL. REPUBLIKONŲ bankete Chicagoje, dalyvavo 2.000 žmonių, jų tarpe 19 tautų. Lietuvių buvo net

NAUJA SOLISTE. - Prieš porą metų iš Lietuvos atvykusi A. Simonaitytė dainavo Chicagoje Lietuvos tautinių namų atidaryme spalio 16 d. V. Zalatoriaus nuotr.

BAIGĖ SEZONĄ. - "Neries" skaučių stovyklos viršininkė I. Šereliene tikrina buvusias "Aušros vartų" tunto stovyklautojas per oficialią stovyklos uždarymą spalio 17 d. Chicagoje Jaunimo centre. Roko stovykloje prie Custer, Mich. praeitą vasarą čia stovyklavo 123 tunto skautės. Tuntininkė yra A. Ramanauskienė.

VIENYBĖ, 1971 m. spalio 29 d.

150. Lietuviams vadovavo Kazimieras Oksas ir Bronius Nainys. Vysk. Vincentas Brizgys pasakė invokaciją.

ILL. SENATORIUS SAVICKAS su Illinois gubernatorium balsavo atmesti sumanymą, kuriuo toje valstijoje būtų prarastas įstatymas, kad pašalpai gauti, gavėjas turįs Ill. valst. gyventi metus laiko.

MONIKA KRIPKAUSKIENĖ neseniai lankėsi Paryžiuje ir grįžo susipažinusi su kai kuriais madų kūrėjais. Ji pati yra madų kūrėja ir dainininkė.

VALERIJA ČIURLIONYTĖ-KARUŽIENĖ spalio 3 iš Lietuvos atvyko pas savo sūnų į Chicago, Illinois.

ILLINOIS LIETUVIŲ moterų dailininkų draugija atidarė savo kūrinių parodą Vaznelių parduotuvėje, 2501 W. 71 St. Tęsis iki Naujųjų metų.

EDWARD KRAUSE-KRIAUČIŪNĄ, Notre Dame universiteto atletikos direktorių lapkr. 22 pagerbs Back of the Yards organizacija, 2500 W. 94 Pl., kaip labiausiai pasižymėjusį Chicagos pilietį. Kai Lietuva laimėjo tarptautines krepšinio rungtynes ir laimėjo Europos čempionatą, 1938 m. Kriaučiūnas tada buvo komandos kapitonas.

KUN. J. VAIŠNYS, Laiškų Lietuviams redaktorius, išrinktas Lietuvos Žurnalistų Sąjungos pirmininku, sąjungai persikėlus į Chicago, Iždininku - J. Janušaitis, daug bendradarbiaujas spaudoje, Paramos krautuvės savininkas. Į sąjungą įstojo muzikos kritikas B. Chomskis, dail. - spaustuvininkas V. Vijeikis, Margučio radijo ved. P. Petrutis ir grįžo Draugo red. kun. Pr. Garšva. Anksčiau sąjunga veikė Detroite.

LIETUVOS DUKTERŲ D-JA Chicagoje, įsikūrusi 1961 su 50 narių, minėdama 10 m. sukaktį, pasidžiaugė jau turinti 550 narių. Veikia obalsiu "Pagalba vargstantiems". Pirmininkauja S. Kielienė, tik prieš 10 m. atvykusi iš Lietuvos. Draugija šalpai per metus išleidžia apie \$5,000. Gelbsti ligoniams, invalidams, seneliams, psichiatrams ir kt.

GUNDYMAS. - Šis paveikslas, "Dialogas", buvo vienas iš 51 A. Rukstelės sukurtinėjame parodoje Chicagoje Čiurlionio galerijoje. Kipsas gundo moterį baltu rūbu. Spėjama, kad menininkas turėjo galvoje dialogą su Lietuva, kuris visus gundo. V. Zalatoriaus nuotrauka

SUKAKTUVININKAS. - A. Rukstelis taiso vieną paveikslą savo 65 metų jubiliejinėje parodoje (spalio 16 - 24 dd.) Chicagoje Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Dailininkas yra žinomas savo idiliška Lietuvos tematika, o taip pat ir politiniais paveikslais.

Jono Huso biografija lietuvių kalba

Lietuvių evangelikų Spaudos Centras išleido Z. Byčinsko istoriniai biografinę studiją "Jonas Husas". Ši ukrainietiška parašyta veikalą Mykolas Plepys išvertė į lietuvių kalbą. Dabar vis dažniau garsėja nauji mokslininkų - tyrinėtojų leidiniai, kur skatinamos bažnyčių atsinaujinimo pastangos. Spaudos Centras nori supažindinti savo tautiečius su penkioliktosios amžiaus žymiu mokslininku ir reformacijos pradininku Jonu Husu, priminti, kiek jis darė įtakos vėlesniems relig. ir socialin. sąjudžiams, nori tuomi paremti ir mūsų laikų troškimą tiksliau ir teisingiau suprasti ir aiškinti Kristaus mokslo pagrindus. Ekumeninėje veikloje pasižymėjęs kun. P. Dilys veikalo įžangoje plačiai išdėsto knygos reikšmę mums

lietuviams išelvijoje ir Lietuvoje, ragina šalinti iš savo tarpo seną, taip dažnai į dvasinę nelaisvę vedantį nusistatymą ir elgseną. Įžanga atspausdinta ir anglų kalba.

J. Husas asmeniškai sveikino Vytautą D. Žalgirio mūšio laimėjimu 1410 metais, palaikė artimus ryšius, iš kurių išsivystė ir politinis bendradarbiavimas su Čekija. Huso draugas Jeronimas iš Pragos 1413 metais lankėsi Vytauto dvare. Tur būt, ta proga buvo aptarti Vytauto didi užsimojimai tuomet statyti dvasinį tiltą tarp rytų ir vakarų Europos bažnyčių ir kultūrų. Ekumeniniai bandymai dabar kartojami, kad ir kita forma.

Knyga 214 puslapių, kaina \$3.-00. Leidžia Lietuvių Evangelikų Spaudos Centras 656 West 35th Street, Chicago, Illinois 60616

ISPŪDŽIAI

Kas įdomiausia Lietuvoje

JONAS VALAITIS

VILNIAUS UNIVERSITETO VAIDMUO

Vilniaus universiteto kultūrinio gyvenimo vaidmuo ir jo politinė rolė Lietuvoje bei jos kaimynuose per ilgą istorinį laikotarpį išgyveno daug audrų ir permainų. Šioje mokslo įstaigoje užsiliko daug ko iš visų laikų: jėzuitų akademijos, Lietuvos didikų valdymas, Rusų caro priespaudos, Lenkų okupacijos, trumpo pokarinio Nepriklausomos Lietuvos iki dabartinės santvarkos atsiekimų.

Per kelis amžius Vilniaus universitetas buvo vienintelis Lietuvos (ir į Rytus už Lietuvos) mokslo žibintas. Apie jį sukosi ne vien Lietuvos, bet ir kaimynų intelektualija. Jame lektoriavo mokslo vyrai net iš Anglijos, Italijos ir kitų kraštų. O kadangi mokslas buvo dėstomas lotynų kalba, studentų buvo iš visos Europos.

UNIVERSITETE LIETUVIŲ KALBA

Kai jėzuitai norėjo savo katalikiškąjį mokslą perduoti Lietuvos žmonėms, jie pradėjo kolegijoje dėstyti lietuvių kalbą, kad mokslą baigusieji dvasiškai galėtų krikščioniškąjį katalikizmą aiškinti prigimtajai lietuvių kalbai. Tam tikslui pasikvietė pagarsėjusį Žemaičių

ATITAIŠYMAS

Vienybės spalio 15 d. laidoje, Jono Valaičio ispūdžiuose iš Lietuvos pirmoje skiltyje skiriami Idomūs Klausimai ir Ko Vykau, taip pat ir Vilniaus universiteto Aktų salės fragmento nuotrauka kai kuriuose numeruose neatspausdino. Tai ivyko dėl spaustuvės preso volo sugedimo. Neapsižiūrėję, skubomis Vienybę išsiuntinėjame. Todėl dabar tas neryškiai išėjusias dalis perspausdiname.

IDOMŪS KLAUSIMAI

Tarytum susitarę visi klausia: "Na, ir kas gi naujo Lietuvoje?". . . Negi rasi laiko visiems smulkmeniškai išpasakoti. Vienam pasakai vieną, kitam kitą ispūdį. Bet tai tik dalelė. Visko vistiek nepatiria. O norisi kaip nors, kiek įmanoma, išsamiau nušviesti ką per 11 dienų patyrėme Lietuvoje ir per 10 d. Vakarų Europoje. Norisi tiksliai ir bešališkiausiai viską patirtą išpasakoti.

Gal ne visai nuogėkliai teks parašyt ispūdžius. . . Iš vėliau patirtų ispūdžių kai ką teks parašyti pirmiau, o pirmiau patirtuosius - vėliau. Kai ką tuoj reikia atsakyti į klausimus kai kas gali ir palaukti. Nesenstantiems ispūdžiams teks daugiau laiko pašvęsti vėliau.

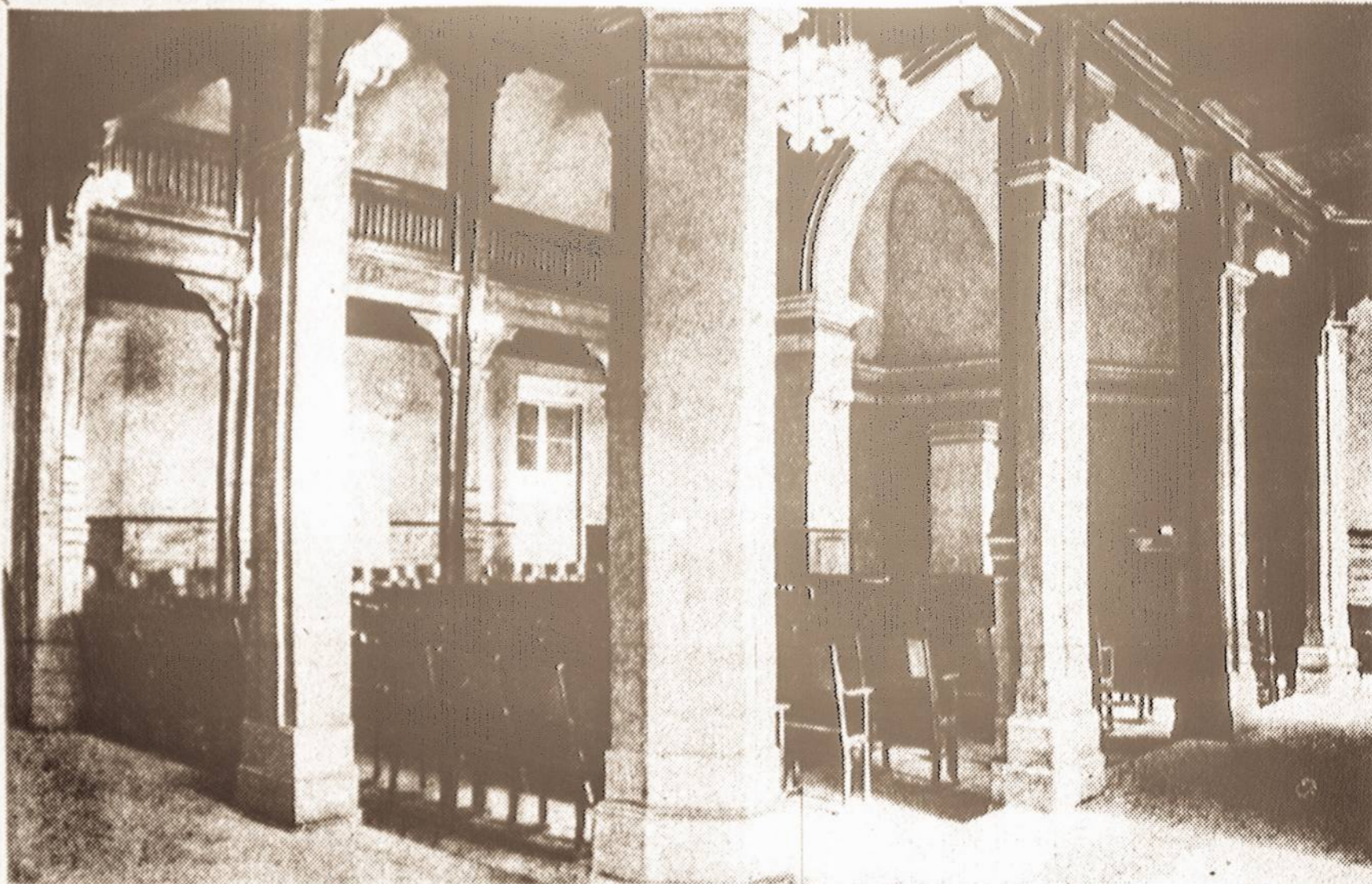
Perduodamas Vienybės skaitytojams įgytuosius patyrimus noriu perduoti objektyvų vaizdą žodžiais ir paveikslais. Vieniems aprašymai patiks, kitiems ne. Well, take it, or leave it. . .

KO VYKAU

Į Lietuvą vykau ne Lietuvos santvarkos užgirti, ar ją kritikuoti. Kas mėgina taip daryti, nieko nelaimi, kai kurie net apsijuokia. Pokarinė pasaulio santvarka nustatyta ne mūsų. Ją nustatė karą laimėjusieji. Didžiųjų valstybių - JAV, Rooseveltas, Britų Churchillis, Prancūzų De Gaulis, Tarybų S-gos Stalinas.

Universiteto rūmai iš Kultūvo aikštės.

Aktų salės fragmentas.

kanauninką M. Daukšą, kuris tuolaikine gryna lietuvių žemaitiška kalba išvertė katekizmą ir pamokslų rinkinį. Savoje spaustuvėje Vilniuje jėzuitai juos atspausdino. Paskiau kitų vertėjų išverstieji raštai jau nebuvo toki tobili.

Vėliau lietuvių kalbą dėstė K. Širvydas, J. Jankavičius ir eilė kitų. K. Širvydas paruošė, o jėzuitai atspausdino lietuvių-lenkų-lotynų kalbų žodyną, kiek vėliau - 1650-1669 m. A. Kojalavičius parašė ir buvo išleista Lietuvos istorija.

Važinėdamas po Vilnių autobusu mačiau K. Širvydo vardu pavadintą ir gatvę.

RUOŠIAMĖ LIETUVAI VADOVAI

Visais laikais, o ypač dabar, Vilniaus universitetas skyrė ir tebeskria didžiausią dėmesį Lietuvos kultūrai kelti. Jo auklėtiniai paruošiami vadovauti Lietuvai, įgytąsias vertybes perduoti lietuvių tautai, o kuo galim pasinaudoti, ir išsivijai. Tik gerai išmokslinta Lietuvoje ir išsivijoje tegalės išlikti gyva tauta apsupta didesnių, kaip lygiai išsivija išsimečiusi po visą platųjį pasaulį.

Vilniaus universitetas įsisavino ir neatmeta vertingiausių praeities laimėjimų. Jame užsilikę visų buvusiųjų santvarkų pėdsakai. Universiteto archyvas sukaukęs viską kas per virš 2,000 metų žmonijos gyvenime patirta, mokslo išrasta. Šiandien lankytojams visa tai perduodama.

Lietuvos Universiteto Adomo Mickevičiaus kietas. Namai žalumynais apšvienuoję.

Dėl to šiai mokslo įstaigai kultūringasis pasaulis pridūoda ypatingos svarbos, jo studentams garbės, jį baigusiems gi - atveria duris į platųjį gyvenimą ne vien Lietuvoje, bet ir toli už jos ribų.

Vilniaus universitete mokėsi ir rusams pirmąją gramatiką 1619 metais parašęs Miletius Smotrickis. Jo mokinys Lomonosovas buvo ypatingai pagerbtas, kai Maskvos universitetas savo mokslo įstaigą pavadino Lomonosovo vardu. Kai Vilniaus universitetas minėjo savo 200 metų sukaktį, tas Maskvos universi-

Tęsiama 7 psl.

VIENYBĖ, 1971 m. spalio 29 d.

KAS ĮDOMIAUSIA... Tęsinys iš 6 psl.

tetas paruošė apie Vilniaus universitetą veikalą, kuriame lietuvių mokslo žymiausių įstaigą nurodė kaip modelį – pavyzdį visoms mokslo įstaigoms.

Kiekvienais metais didėjant studentų skaičiui, senuosiuose istoriniuose rūmuose pradėjo nebeišsistiekti. Lietuvos vyriausybė paskyrė statybai pačią didžiausią sumą – 50 milijonų rublių, ir gražiame priemiestyje Antakalnyje stato Akademinių miestelių. Man bebūnant Vilniuje į pirmąjį pastatytąjį 8 aukštų namą rugsėjo pradžioj persikėlė 1,500 studentų, ištiesi du fakultetai – Teisės ir Prekybos mokslų. Plane numatyta per sekančiuosius 8-rius metus pastatyti 15 tokių namų.

392 METŲ RŪMAI ATREMONTUOJAMI

Senieji universiteto istoriniai namai iš pagrindų remontuojami. Tokio didelio remonto dar jie niekad nebuvo patyrę. Senuosiuose rūmuose pasiliks Lietuvai svarbiausieji fakultetai – Filologijos – kalbos mokslų. Buvo nepaprastai įdomu apžiūrėti J. Kubiliaus ir jo pavaduotojų prieš 392 metus įruošta rektoriata, kuriame pirmuoju rektorium buvo Petras Skarga!

Senajame mieste remontuojami ne tik universiteto pagrindiniai rūmai. Remontuojamos ir bažnyčios bei kiti istoriniai paminklai. Viena gražiausių bažnyčių – Šv. Jono įjungta į Universiteto namų šeimą. Mano palydovų buvo pastebėta, kad Šv. Jono bažnyčios bokštas aukščiau iškilęs net už Gedimino pilį! Tuo stebisi visi, kuriems apie tai paaiškinama. Bažnyčioje įrengtas universiteto muziejus. Atnaujinti galingi vargonai, ruošiami koncertai. Dabar vykdomas remonto darbus pats mačiau. Sienose kabo Mickevičiaus, Koščiūškos ir kitų istorijoje nepamirštamų praeities didvyrių paveikslai. Sienos atnaujinamos ir atstatomos originalėmis dekoracijomis, nuvalomi visi papuošalai, atstatomos sugedusios, aplūžusios dalys, daugelio amžių meno kūriniai.

Iš bažnyčios rūsių į kapines išvežti šimtai lavonų, vertingieji radiniai patalpinti muziejuose. Išvalytas rūsys ir bažnyčios grindinys. Po grindimis pravedami vamzdžiai, kuriais iš miesto šiluminės pravedamas centrinis šildymas.

Tiek remontai, tiek naujoji statyba bus baigta iki – 1979 metų. Už 8 metų Vilniaus universitetas ruošiasi iškilmingiausiai paminėti 400 metų sukaktį. Iškilmėse dalyvaus pasaulio žymiausių universitetų atstovybės, mokslo įstaigų vadovybės.

KAUNE TOBŪLINSIS GYDYTOJAI

Dar savo užrašuose nebuvau pastebėjęs, kad Kaune įsteigtajam naujame Mokslo pažangos universitete mokysis 300 Lietuvos gydytojų. Jie supažindami su naujausiais gydymo būdais vėliausia medicinos aparatūra.

Kaip matome, Lietuvos mokslininkai visose srityse stiprina lietuvių tautos kultūrinį palikimą, suranda ir paskelbia naujų davinų, iškelia Lietuvos praeitį, turtina istoriją, naujais įnašais prisideda pasaulio mokslui, užkerta kelią tebeskelbiantiems Lietuvos ir lietuvių tautos menkinančiai kultūrai. Apie Lietuvą pirmiau rašė kitataučiai, į ją žiūrėdami iš savo taško, šiandien apie ją jau rašo patys lietuviai, žiūrėdami iš lietuviško taško.

Štai, dėl ko vertėjo apie Vilniaus universitetą ir mokslą daugiau rašyti negu buvau numatęs.

VIENYBĖ, 1971 m. spalio 29 d.

KOLONŲ SALĖ

UNIVERSITETO PROFESORIŲ SKAITYKLA

SMULGEVIČIAUS VARDO SALĖ.

THE ENGLISH VIENYBĖ

Executive Board of the Lithuanian Alliance of America, a Fraternal Organization, established under Vieniye's roof, back in 1886, in Plymouth, Pennsylvania. From the left: Euprosine Mikuzis, Treasurer; Algirdas Budreckis, Secretary; Povilas P. Dargis, President; Alexander Chaplikas, Vice-president; Standing (from left) Dr. Stepas Biezis, Medical Examiner; Josephine Miller and Stephen Bredes, Trustees.

Photo by S. Narkeliunaite

Lithuanians in Sports

K. SAPKA - TOP FLOPPER

"There are only three of us using the flop in Russia right now," says Kestutis Sapka, "but maybe after one of us sets a world record with it, a few others might think about changing." In 1971, Sapka has turned in some mighty persuasive evidence in behalf of the back-to-the-bar high jump style.

The boyish-looking, but sturdily-built (6' 2 and 3/4", 187-lbs) 21-year-old from the nation which has produced a stellar corps of Valeriy Brumel-led straddlers-turned his back to the bar and turned in victories in two of this year's biggest meets. First he tumbled over 7' 2 and 5/8" to claim the European championship and followed that up with a triumph in the Munich Pre-Olympic meet as he cleared a seasonal high of 7' 3 and 3/8", his second-highest clearance ever. As well, he claimed second in his national title meet and third versus the US when Pat Matzdorf topped 7' 6 and 1/4" to remove the global record from the USSR, where it had resided for the past 8 years.

CAVE MAN. This is one of 31 paintings by Antanas Tamosaitis exhibited at the Boston New City Hall Art Gallery from November First to the Thirteenth. Actually it is a "Two Man Show", because his wife Anastasia Tamosaitis is exhibiting her exquisite tapestries.

CONGRESSMAN E. J. DERWINSKI EULOGIZES DR. DAUZVARDIS

In the House of Representatives

October 12, 1971

Mr. DERWINSKI, Mr. Speaker, I was saddened recently to learn of the death of Dr. Petras Dauzvardis, consul general of Lithuania, in Chicago.

Dr. Dauzvardis was born in the little village of Pakamanciai, Lithuania, on November 16, 1895. He immigrated to the United States and began his studies at Valparaiso University. In 1922 he enrolled in Georgetown University where he earned his degree in law. In 1925 he was appointed Vice Consul of New York, and 12 years later he was transferred to Chicago as Lithuanian consul. In 1961 he was given the title of consul general.

Dr. Dauzvardis never forgot his heritage and was extremely effective in serving the cause of Lithuanians throughout the world. During the Soviet seizure of Lithuania, which was one of the great tragedies of the World War II era, it was primarily because of Dr. Dauzvardis' efforts and courageous actions that Lithuanians were not subjugated by the Soviets. To those who cherish freedom, he was well known because of his reaction to Soviet attacks, as well as his truly able and unyielding fight against all Soviet and Communist-front organizations. He was a constant defender of Lithuania in the Metropolitan press and on the speakers' platform, with many of his speeches being recorded in the CONGRESSIONAL RECORD.

Dr. Dauzvardis was an outstanding leader, and a vigorous spokesman for the cause of Lithuania and freedom. His death is a tremendous loss to the Lithuanian community which he served so faithfully for 25 years.

Kestutis Sapka

The sandy-haired Lithuanian, who could easily pass for a US college basketball player except for his blue sweat top with "CCCP" across the front, explained the first tried the flop just so he could continue high jumping.

"I began competing in athletics when I was 16, in 1965. I tried the long jump and triple jump as well as the high jump but I was most interested in the high jump so I concentrated on it." He doesn't mention that he has spanned 25' 4 and 1/2" and 51' 2 and 3/4" in the two horizontal events. "I had a knee injury for over four months in 1968 because my technique with the straddle was not good. I was landing wrong. So I thought I might have to quit high jumping.

"Then I saw Dick Fosbury on television from the Mexico Olympics. His style looked simple and it was when I tried it.

Indoors earlier this year he made his first visit to the US, competed in three invitationals and recorded a 7' 1 and 1/2" best to win the LA Times. He also threw in a 24' 9 and 1/2" long jump at the Olympians for the fun of it. ("I liked American fans, they know track. In the USSR there are more fans but Americans understand the sport better.")

SVEIKATA

Kai širdis sustoja...

Dar neseniai visi žinojo: kai širdis sustoja, tada viskas baigta. Gydytojai tampa bejėgiai. Dabar chirurgai su tuo jau nebesutinka. Jeigu organizmas nesucidėvėjęs, jeigu jo gyvybinės jėgos dar neišsekusios - širdį galima priversti vėl plakti, ir žmogus pabunda iš mirties miego...

Viską lemia sekundės. Sustojus širdžiai tik šešias minutes lieka žmogaus atgaivinimo galimybė. Operacijai pasirošama žaibo greitumu. 30 - 40 sekundžių - krūtinės laista atidaryta. Širdis nebedirba, kraujavimo nėra. Chirurgas ranka masažuoja širdį, tuo pat metu daromas dirbtinis kvėpavimas ir perpilamas kraujas. Dešimt, dvidešimt minučių... širdis ima plakti. Žmogaus veide mirties blyškumą pakeičia gyvybės spalva. Sugrįžus gyvybei, kad per anksti nesugrįžtų sąmonė, kas

sukeltų neišvengiamą šoką, padaroma višutinė anestezija, ir viskas baigiama kaip ir kiekvienos chirurginės operacijos metu.

Kartais būna taip, kad sustojusi širdis dar tebevirpa. Žmogaus veidą jau paženklino mirtis. 2000-5000 voltų įtampos vieną šimtą sekundės trunkas elektros smūgis į apnuogintą širdį - ir ji vėl ima plakti!

R. BUDRYS

NE VISI KOVOJA
PRIEŠ TRIUKŠMĄ

Pastaraisiais metais nemažai rašoma apie visą pasaulį apėmusią kovą prieš triukšmą. Bet dabar paaiškėjo, kad ne visi yra prieš triukšmą. Kai kur buvo padaryta išvada, kad reikia kovoti ne tik prieš triukšmą, bet ir prieš tylą. Amerikoje yra inžinierių, kurių specialybė - sukelti triukšmą ten, kur jo nėra. *

mes

Tęsinys iš 1 psl.

politinės nuotaikos dabartinės Lietuvos atžvilgiu esančios nevyriškos, bet dažnai "naivos" ir net "šizofreninės". (Enciklopedijose schizofrenija aiškinama kilęs iš graikų "schizo" - skeliu ir "phren" - protas, reiškias psichozę, kuri pakeičia žmogaus asmenybę ir pasireiškia proto, jausmų ir elgesio sutrikimais bei polinkiu pasitraukti iš gyvenimo į nevaisingas fantazijas).

* * * *

Tautos gyvenimas ir sveikata, sako, verčias Lietuvos gyvenimo būklę svarstyti, atsižvelgiant į tris dalykus, kurie nestovi vietoje, bet nuolat kintą ir vystasi: 1) Tarybų S-gą ir jos tarptautinį svorį, 2) tarybinės santvarkos politiką tautų atžvilgiu viduje ir 3) pačios Lietuvos gyvenimą kuriame vyriausi reiškiniai esą: pramonėjimas, miestėjimas ir jaunimo netikėjimas komunistų propoganda bei išblėsimas jame idealizmo (?).

* * * *

Prof. Vardys lietuviams išeiviams siūlo išsivaduoti iš "politizmo diktatūros" ir prisilaikyti blaivesnių požiūrių.

Lietuvių Enciklopedijos leidykla Bostone išspausdino dr. A. Kučo ir Prano Pauliukonio parašytą 639 puslapių "Amerikos lietuvių istoriją". Ją perskaitęs, Amerikos lietuvis gali tarti žodį iš liaudies pasakos "Ir aš ten buvau, valgiau, gėriau, nieko burnoj neturėjau: viskas per barzdą varvėjo". Leidimą, keturiais tūkstančiais dolerių finansavo kun. prelatas Juozas A. Karalius; pirmąja Amerikos lietuvių sostine skaitomo Shenandoah, Pennsylvania, šv. Jurgio parapijos klebonas.

HAVEN RESTAURANT & BAR

SU SALE ĮVAIRIOMS PRAMOGOMS
naujoje nuosavybėje
CHICKS REEF VARDU

94-25 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

(arti BMT Jamaica traukinio Woodhaven stoties)

TELEFONAI: 441-5284 ir 846-9271

Visi kviečiami atsilankyti pasivaišinti ir pasinaudoti jaukia sale.

VISADA BŪSITE PUKIAI PAVAIŠINTI

SAVININKAS JONAS ČEKAVIČIUS

Ekskursija į Argentina

American Travel Service Bureau, vadovaujamas Walter Rask-Rasčiausko, organizuoja kalėdinę ekskursiją į Buenos Aires. Norintieji aplankyti savo gimines Argentinoje, su jais atšvesti Kalėdas ir sutikti Naujus Metus - prašome skubiai registruotis.

Galite prisijungti prie šios ekskursijos New Yorke, kaina asmeniui \$568,00. Išskrendame į Buenos Aires - gruodžio mėnesio 19 dieną. Galėsite viešėti Argentinoje nuo 14-os iki 28-ųjų dienų ir, jei pageidaujate, pavieniui grįžti atgal į Šiaurės Ameriką. Ekskursiją lydės Walter Rask-Rasčiauskas.

KREIPKITES Į:

American Travel Service Bureau

9727 SOUTH WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS 60643

WALTER RASK, PRESIDENT

TELEPHONE 238-9787

HAVEN REALTY

TRAVEL AGENCY · MUTUAL FUNDS · INSURANCE

Perkant ar parduodant namus, išnuomojant butus, įgyjant apdraudas, federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymu, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders) ir įvairiausiais kitais reikalais, -- kreipkitės į

Joseph Andrusis - Tel. VI 7-4477
87-09 Jamaica Avenue

Woodhaven, N. Y. 11421

BILIETAI PARDUODAMI VISOMIS SUSISIEKIMO
PRIEMONĖMS Į VISAS PASAULIO VIETAS

Atdara kasdien nuo 9 v. r. iki 9 v. vak.

JUOZO BANDŽIUKO

THEATRE CAFE

Cia vaišinsitės ir vaišinsite ne tik Amerikos veik visais gėrimais - alumi, vynu ir dar stipresniais. Gausi ir importuotų iš Europos ir kitų kraštų. - Jauki vieta susitikti, pasikalbėti ir džiaugtis gyvenimu su maloniais draugais.

96 - 10 Jamaica Ave.

Woodhaven, N. Y.

Tel. 846 - 9884

SILVER BELL BAKING CO.

A. Radziūnas, savininkas

MCSŲ SPECIALYBĖ LIETUVIŠKA DUONA, PYRAGAI
VEDYBINIAMS IR KITOKIEMS POKYLIAMS.

43-04 Junction Blvd.

Corona, Queens, N. Y. 11368

Tel. 779-5156

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

K. ŠAPKA AMERIKOS ŽURNALĖ

JAV lengv. atletikos žurnalas - Track & Field News rugsėjo laidoje paskyrė du puslapius Lietuvos lietuviui sport. Kęstučiui Šapka atžymėti. K. Šapka šią vasarą viešėjo JAV ir čia rungtyniavo. Vėliau laimėjo eilę didelių varžybų Europoje, jų tarpe Europos pirmenybėse.

Žurnale plačiai aprašomi K. Šapkos pasiekimai ir atskiru rašiniu, pavadintu "Šapka Style Analyzed" apibudinamas mūsų kio naudojamas šokimo į aukštį stilius. Čia plačiai supažindinama su jo "fosbiurisku" šokimu (jis šoka nugara, pirma per karele perkeldamas galvą, o paskui - visą kūną ir kojas).

Kitame puslapyje įdėta Šapkos šokimą vaizduojančių 16 paveikslų serija. Prašoma, kad nuotraukas (žurnale patalpinta tik jų pusė) įsigyti, rašant: Visual Track & Field Techniques, 292 S. La Cienega Blvd., 202 B, Beverly Hills, Calif. 90211.

Viename straipsnių Šapka pristatoma kaip "sandy-haired Lithuanian", kuris lengvai galėtų "praėti" kaip JAV kolegijų krepšinio žaidėjas.

Toks didelis amerikiečių dėmesys K. Šapka rodo, jog jis dabar yra vienas pirmaujančiųjų lengvaatletų pasaulyje.

J. JUOCEVIČIUS - ŠVYTURYJE

Kitas lietuvis - Europos čempionas (bokse) buvo plačiai aprašytas Vilniuje išeinančiame Švyturio žurnale. Ilgą apie jį rašini paskelbė buvęs žymus Lietuvos lengvaatletas Antanas Vaupšas. Straipsnis papuoštas dviem nuotraukomis: vienoje - su buvusiu pasaulio čempionu Joe Louis, kitoje jam išlipus New Yorko areodrome su gražiomis merginomis, kurios jį ir jo draugus boksininkus praėjusią vasarą pasitiko (jis Amerikoje turėjo dvi rungtynes ir abejas laimėjo).

Straipsnyje yra įdomių statistinių duomenų apie Juocevičių: 24 m. amžiaus, studentas iš Kauno, vedęs 185 cm., aukščio

sveria 75 kg., boksuoja aštuonerius metus (treneris TSRS nusipelnęs treneris Algirdas Šocikas), 1970 m. ir 1971 m. Tarybų Sąjungos antrojo vidutinio svorio čempionas, 1971 m. Europos čempionas, TSRS tarptautinės klasės meistras, šalies olimpinės komandos narys. Turėjo 124 kovas, laimėjo 110, turėjo 27 tarptautinius susitikimus, pralaimėjo 1.

Beje, ši rašini ištaisai (su nuotraukomis) persispausdino Montrealyje išeinanti Nepriklausoma Lietuva, kuri jau kuris laikas apie trečdali savo turinio užpildo rašiniais iš Lietuvos spaudos (net tekstone perrinkdama, o viską perfotografuodama).

SPORTAS LIETUVOJE

- Tarybų Sąjungos jaunimo pirmenybėse merginų grupėje pirmąsias dvi vietas laimėjo dvygnukės Giedraitytės. Pirmąją vietą užėmė Asta, kuri baigmėje įveikė Romą. Jos lanko Kūno Kultūros Instituto II kursą.

- Laima Bakelytė per Tarybų Sąjungos ir R. Vokietijos jaunimo lengvosios atletikos rungtynes nustumė rutulį 15.54 m. Laimėjo I vietą.

- Kęstutis Andziulis, dirbęs Kauno Tiesos laikraščio redakcijoje, yra tarptautinės kategorijos futbolo teisėjas. Jis yra teisėjavęs daugeliui tarptautinių rungtynių. Neseniai buvo Graikijoje, kur teisėjavo susitikimui tarp Graikijos ir Italijos komandų už Europos taurę.

IGNAS ŽALYS iš Montreallio susitiko su pasaulio čempionu rusu Borisu Spaskiu per "Canadian National Exhibition" šachmatų turnyrą Toronto mieste. Lietuvis su pasaulio žymūnu rungsi antrame rate ir po gero pasipriešinimo pralaimėjo. Jų partiją patalpino Montreallio dienraštis "The Gazette". Šį turnyrą laimėjo JAV didmeisteriai Robert Byrne ir Paul Benko.

WHITE HORSE

Tavern

BARAS IR RESTORANAS

Duodami polaidotuviniai pietos.

86-16 Jamaica Ave.
WOODHAVEN, N. Y.
Tel. Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS
Savininkas

ĮVAIRIOMS ŠVENTĖMS
PAPUOŠALŲ GAUSITE

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454; vakare: 738-1946. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

DOVANOS ARTIMIESIEMS

PIGIAU! GERIAU! GREICIAU!

Nežiūrint tai, kad prekių kainos nuolat visur kyla, mūsų kainos iki galo metų lieka tos pačios.

Išnaudokite progą, pasiūsdami jau dabar dovanų savo artimiesiems į Lietuvą.

SIUNTINYS 1971 (3)

3¼ jardo puikios vilnonės angliškos medžiagos eilutei, 3 jarda vilnonės angliškos medžiagos apsiaustui, 1½ jardo crimplene medžiagos suknelei, 1 vyriškas arba moteriškas megztukas, vyriškos arba moteriškos kojines, vilnonė gėlėta ar su ornamentais skarelė, 20 angliškų cigarečių, 1 sv. dėžė šokoladinių saldainių.

Išskaitant mūto ir persiuntimo išlaidas, siuntinys kainuoja \$100.00

SIUNTINYS 1971 (4)

Italiskas nailoninis lietpaltis, gali būti vyriškas ar moteriškas, vilnonė angliška medžiaga eilutei, vilnonė medžiaga suknelei, medžiaga sijonui, 1 vyriški nailono išėginiai marškiniai, bliuzelė, šilkinė skarelė, 1 sv. dėžė šokoladinių saldainių.

Siuntinio kaina \$90.00

Taip pat dar galime pridėti prie šių ar kitų siuntinių be jokių papildomų persiuntimo išlaidų daiktų, kurių klientas pageidauja.

Šie yra labai vertingi ir reikalingi dalykai:

Nailoninio kailio viršus moteriškam apsiaustui \$30.00, vilnonė gėlėta skarelė \$5.00, vyriški ar moteriški nertiniai už \$12. ar \$18., nailono marškiniai \$9.00, bliuzelė \$7.50, nailono lietpaltis \$11., crimplene medžiaga suknelei \$9.00, šilkinės ar nailoninės skarelės po \$2.50, ilgi vilnoniai šaliai po \$10., kompletas moteriškų nailoninių apatinių \$12. ir kt.

BALTIC STORES LTD.,
(Z. Juras)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England
Tel. 01 739 8734.

Vienybės 85 metų
sukaktuvinis banketas

IVYKSTA

Sekmadienį, lapkričio 28

PRADŽIA 2 VAL. PO PIETŲ

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBE

69-61 GRAND AVENUE, MASPETH, N. Y.

AUKA \$10.00

Mirė Kazys Karpus

Kazys Karpus, 76 metų amžiaus, širdies smūgio ištiktas mirė spalio 20 d. Cleveland, Ohio ligoninėje, į kurią buvo nuvežtas prieš 12 dienų.

Gimė 1895 m. liepos 20 Babciznos dvare, Babtų valsčiuje, Kauno apskrityje. Į Ameriką atvyko 1909 m. Dirbo Vienybės spaustuvėje, nuo 1910 m. bendradarbiavo spaudoje. 1916 buvo Tėvynės redaktoriaus pavaduotoju. 1917 pradėjo dirbti Dirvoje, tais pačiais metais įsijungė ir į Tautinę Tarybą. 1925 metais perėmė Dirvą, kurią leido iki 1948 metų. Kai naujoji Lietuvos banga atvyko iš Europos į Ameriką, Dirvą parduė jėms.

1928 ir 1935 metais lankėsi Lietuvoje.

Su inžinierium P. Žiurriu (jau senokai miręs), buvo įsteigęs Lietuvai Vaduoti Sąjungą, kuri labai daug prisidėjo prie Dirvos išlaikymo. Jo iniciatyva įsteigtas Lietuvių darželis Clevelando viešame parke su Basanavičiaus ir Kudirkos biustais.

Iš Lietuvos į Ameriką atvykusiam Lietuvos prezidentui Antanui Smetonai padėjo įsikurti Clevelande.

Vėliausiais metais dirbo Cleveland Plain Dealer dienraštyje linotipininku. Prieš mirtį tame laikraštyje jau buvo korektorium. Taip pat bendradarbiavo Dirvoje ir biznio srityje padėjo administracijoje.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės!

REAL ESTATE & INSURANCE John Orman Agency

GERIAUSIAS PATARNAVIMAS

Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių paraiškimai.

110-04 JAMAICA AVE. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas

Virgimia 6-1800

DISCOUNTS!

FRANRAY WINE AND LIQUOR STORE

L-1578

256 JAMAICA AVENUE

Between Van Siclen Ave. and Hendrix St.

BROOKLYN, N. Y. 11207

We Deliver
Tel: 235-9719

F. & R. MIRANDO

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Funeral Directors

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601 S. Second Street, Philadelphia, Pa.

Telefonas: DEwey 4-5136

Charles J. Roman Funeral Home

Wm. H. Beard, Supvr.

1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.

Telefonas POplar 5-4110

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Koplyčia laidotuvėms Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRŪNAS-BALTON

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

JOSEPH GARSZVA

UNDERTAKER AND EMBALMER
JOSEPH J. GARSZVA, Jr.

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11211

Telefonas: EVergreen 8-9770

ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

VYT. BELECKAS
Savininkas

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

1883 Madison Street • Brooklyn 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

SALĖ VESTUVĖMS IR KITOKIOMS
PRAMOGOMS. BE TO, DUODAMI
POLAI DOTUVINIAI PIETŪS.

Pirmos rūšies lietuviškas maistas
prieinama kaina.

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION (Act of August 12, 1970: Section 3685, Title 39, United States Code).

- Title of Publication: VIENYBE. 2. Date of Filing: October 1, 1971.
- FREQUENCY OF ISSUE: Bi-Weekly.
- LOCATION OF KNOWN OFFICE OF PUBLICATION: 192 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
- LOCATION OF THE HEADQUARTERS OR GENERAL BUSINESS OFFICES OF THE PUBLISHERS: 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N.Y. 11207.
- NAMES AND ADDRESSES OF PUBLISHER, EDITOR, AND MANAGING EDITOR: Publishers - Valerie Tyšliava, Joseph Tyšliava, Jonas Valaitis, 192 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. EDITOR: Jonas Valaitis, 192 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. MANAGING EDITOR: Valerie Tyšliava, 192 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.
- OWNERS: Valerie Tyšliava and Joseph Tyšliava, 192 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.
- KNOWN BONDHOLDERS, MORTGAGEES, AND OTHER SECURITY HOLDERS OWNING OR HOLDING 1 PERCENT OR MORE OF TOTAL AMOUNT OF BONDS, MORTGAGES OR OTHER SECURITIES - NONE.
- FOR OPTIONAL COMPLETION BY PUBLISHERS MAILING AT THE REGULAR RATES (Section 132.121, Postal Service Manual) - Regular Rates.
- Applies to Nonprofit Organizations authorized to mail at special rates.

VALERIE TYŠLIAVA, Managing Editor

11. EXTENT AND NATURE OF CIRCULATION: Average No. copies each issue during preceding 12 months; Actual number of copies of single issue published nearest to filing date. A. Total No. copies printed (Net Press Run) 2,500; Actual 2,500. B. PAID CIRCULATION: 1. Sales through dealer and carriers, Street vendors and counter sales 700; Actual 700. 2. Mail subscriptions 1,590; Actual 1,590. C. TOTAL PAID CIRCULATION - Average 2,290; Actual 2,290. D. FREE DISTRIBUTION BY MAIL, CARRIER OR OTHER MEANS. 1. Samples, Complimentary and other free copies: Average 150; Actual 150. E. TOTAL DISTRIBUTION (sum of C and D): Average 2,440; Actual 2,440. F. OFFICE USE, left-over, unaccounted, spoiled after printing: Average 60; Actual 60. G. TOTAL (sum of E & F should equal net press run shown in A: Average 2,500; Actual 2,500.

I certify that the statements made by me above are correct and complete.

VALERIE TYŠLIAVA, Managing Editor

VIENYBĖ

NEW YORKO ALTas sekantiems metams išrinko naują vadovybę: pirm. Albertas Ošlapas, vicepirm. adv. Stepas Bredes ir P. Ažuolas, sekr. V. Steponis, išd. I. Gasiliūnas, išdo globėjai J. Gaidys ir J. Bagdonas.

ALOYZO BARONO knygos ir raštai bus pristatyti lapkr. 13 dieną, Knights of Columbus salėje, Woodhaven, N. Y.

DAIL. V. JONYNAS Deepdale ligoninėje, Little Neck L. I. pergyveno sėkmingą operaciją.

RYTAS VILGALYS, New Yorko Tauro tunto skautininkas, lietuviškoj skautų uniformoj tarptautiniame vėliavų parade nešė Lietuvos trispalvę Jungtinių Tautų banketo metu Washingtone.

ANTANAS ILČIUKAS, muzikas iš Lietuvos, Amerikoje vieši keletą mėnesių. Jo brolis gyvena Great Neck, L. I., sesuo New Jersey.

LIETUVIŲ FILATELISTŲ draugijos leidinys išėjo spalio mėn. Jį redaguoja Walter E. Norton Philadelphiaje ir redakcijos narys Kazys Matuzas, administratorius yra A. Vizbara, Clearwater, Fla.

BRONĖ SPŪDIENĖ, Vienybės rėmėja ir ilgametė skaitytoja, gavo liūdną žinią iš Lietuvos: Marijampolėje mirė jos sesuo Magdalena Uleckienė, kurią Spūdienė praeitais metais buvo aplankiusi Lietuvoje. Vėlonė Amerikoje turi ir kitą seserį, M. Akellenę, taip pat Vienybės skaitytoja. Spūdienė ir Akellenė Vienybė reiškia giliausias užuojautos.

KATYN VARDU Scribner leidykla New Yorke išleido Britų povandeninio laivo karininko Louis Fitz Gibon knygą, kurioje surašytos pavardės 4,143 karininkų, rusų-vokiečių nužudytų ir žuvusių karo metu. Pavardžių yra tokių: A. Gaida, M. Dulas, T. Dubas, A. Gabrys, M. Kardas, A. Galas, J. Mikula, A. Murza, L. Žemaitėlis, F. Gaurys, V. Zyla, A. Polukaitis, V. Karbus, D. Bajorūnas, J. Dyga, E. Griaudus, H. Pakulnis, M. Klinga, J. Šova, R. Raišys.

MUZ. ALEKSANDRĄ KUČIŪNĄ, dirbantį Chicagos Lyric operoje pagerbė Metropolitan Operos leidžiamas leidinys "Opera News". Patalpino ir joo nuotrauką repeticijos metu.

DAIL. VYTAUTAS KASIULIS iš Paryžiaus atvyksta į Ameriką. Jis mano, kad New Yorkas meno srityje šlandien jau yra pralenkęs Paryžių. Lapkričio 13 atidaroma jo darbų paroda pirmiausiai Čiurlionio galerijoje Chicagoje.

* Dr. Gražina Ballūnaitė-Austin su vyru iš New Jersey išskrido į Japoniją susipažinti su Tokyo universiteto dantų klinikomis. Ta proga lankysis Hawaii ir Hong Kong. Ji dirba odontologijos moklinto tyrimo srityje.

MICHAEL SENKEN iš Apreiškinimo par. mokyklos Brooklyne laimėjo konkursą už rašinį "The Fire Safe Home". Ugniausių viršininkas Robert O. Lowery jį apdovanojo spalio 6, o mēras Lindsey įteikė medali. Jo tėvai Vytautas ir Kutza Senken abudu Amerikoj gimę.

Vienybės ilgametis skaitytojas, rėmėjas ir bendradarbis, Jonas Šiaučiūnas, jau sulaukęs 80 metų amžiaus, savo namuose Brooklyne, prie knygynėlio, kur jis praleidžia daugiausia laiko. J. Šiaučiūnas buvo vienas iš pirmųjų, kuris Vienybės 85 metų gimtadienio proga, atsiuntė 85 dol. auką, pirmasis užsisakė bilietą į Vienybės sukaktuvinį banketą lapkričio 28 d. Tai vienas iš Vienybės veteranų, kuris vertas didelės pagarbos, buvo vienas mėgiamiausių Juozo Tysliavos bendradarbių.

Bendruomenė

Tešiny s iš 1 psl.

Šiai komisijai pirmininkauja Džiugas Staniškis, nariai: prel. Jonas Balkūnas, kun. V. Dabušis, G. Nutautaitė, A. Škudzinskas ir JAV C. narys Petras Mitalas finansams tvarkyti.

Apylinkės įpareigtos: vykdyti centro pavedimus, rūpintis tautiniais reikalais, švietimu, kultūra, socialiniais ir kitais reikalais, organizuoti mokyklas, materialiai gelbėti į nelaimę pate-

kusius lietuvius, rinkti mokesčius, tvarkyti apylinkių kartoteką, lietuvius atstovauti kitataučių įstaigose, dalyvauti Lietuvai laisvinti darbe, remti spaudą, radiją, rūpintis Lietuvos informacija kitataučiams.

Pastebėta, kad kai kurios apylinkės skiria premijas už muzikinius kūrinius ir už rašinius. kitos apylinkės imasi kitokių darbų.

Atlanto pakraščio IV Mažoji Dainų šventė spalio 24 d. Elizabethport, N. J. praėjo labai sėkmingai, nors oras ir nebuvo dekingas. Scenoje 138 choristai iš 8 chorų, kurių vadovai pasimainydami dirigavo: A. Kačanauskas, M. Cibas, V. Mamaitis, L. Stukas, J. Stankūnas, L. Kaulinis ir A. Aleksis, kuris pasakė ir atitinkamą kalbą. P. Jurkus pristatė prof. J. Žilevičiaus veikalą "Lietuvos vargonininkas išsivijoje". Paminėta Muzikų- vargonininkų s-gos 60 m. sukaktis. Solo dainavo Irena Stankūnaitė ir V. Verikaitis. Šventei ruošti komitetą sudarė: A. Kačanauskas - pirm., M. Cibas - vicepirm., Informacijai vedėjas - V. Radzivanas.

S. Narkėliūnaitės nuotrauka